

Upplands Väsby
kommun

Samrådsredogörelse

Kontoret för samhällsbyggnad
VA-chef

Maria von Scherling

Maria.von.scherling@upplandsvasby.se

2024-04-16

Diarienummer:
KSTFU/2022:149

**Samrådsredogörelse för Vattentjänstplan
Upplands Väsby kommun**

Innehållsförteckning

1.	Bakgrund till vattentjänstplanen.....	3
2.	Hur samrådet genomförts	3
3.	Inkomna synpunkter, lista	3
3.1	Myndigheter	3
3.2	Sakägare och övriga privatpersoner	3
3.3	Kommuner och kommunala bolag	3
3.4	Föreningar	3
4.	Sammanfattning av inkomna synpunkter och kommunens kommentarer	4
4.1	Myndigheter	4
	Boverket och Livsmedelsverket	4
	Länsstyrelsen, enheten för miljöskydd	4
	Trafikverket	5
5.2	Sakägare och övriga privatpersoner	6
	Sakägare 1	6
	Sakägare 2	7
5.3	Kommuner och kommunala bolag	7
	Käppala.....	7
	Norrvatten.....	7
	Sollentuna kommun.....	8
5.4	Övriga.....	8
	Vaxmyra koloniträdgårdsförening	8
5.	Förslag till förändringar av samrådsförslaget.....	9
6.	Synpunkter som ej har tillgodosetts	9
7.	Underlagsmaterial	9

1. Bakgrund till vattentjänstplanen

Årsskiftet 2022/2023 infördes ett lagkrav i lag 2006:412 om allmänna vattentjänster där kommunerna ska ta fram en vattentjänstplan.

Information om framtagande av vattentjänstplan togs upp i KS PU den 2023-04-26 samt i KS TFU 2022-12-16.

Vattentjänstplanen ska samrådas med de fastighetsägare och myndigheter som kan antas ha ett väsentligt intresse av planen. Synpunkterna inkomna under samrådet är sammanfattade i samrådsredogörelsen för programmet (se nedan).

2. Hur samrådet genomförts

Kontoret för samhällsbyggnad redovisade 2024-02-05 ett samrådsförslag för Kommunstyrelsen KS/2022:490 §12. Kommunstyrelsen beslutade att sända förslaget på vattentjänstplan på samråd i fyra veckor.

Samrådet pågick den 19 februari 2024 – 18 mars 2024 och inkomna synpunkter är sammanfattade och kommenterade i denna samrådsredogörelse.

Samrådet annonserades i lokaltidningen ”Vi i Väsby/Mitt i Väsby” den 24 februari samt i kommunens sociala medier den 19 februari.

Samrådsförslaget fanns tillgängligt på kommunens hemsida, samt på biblioteket i Messingen. Det fanns möjlighet att lämna yttranden både digitalt och via post.

3. Inkomna synpunkter, lista

Yttranden har inkommit från följande:

3.1 Myndigheter

Länsstyrelsen, enheten för miljöskydd
Boverket
Trafikverket
Livsmedelsverket

3.2 Sakägare och övriga privatpersoner

Sakägare 1. Kommunmedlem
Sakägare 2. Kommunmedlem

3.3 Kommuner och kommunala bolag

Norrvatten
Käppala
Sollentuna kommun

3.4 Föreningar

Vaxmyra koloniträdgårdsförening

Samrådsredogörelse

4. Sammanfattning av inkomna synpunkter och kommunens kommentarer

I kontoret för samhällsbyggnads kommentar redovisas om synpunkterna lett till en förändring i planen eller ej. Fullständiga yttranden finns i kommunens ärendehanteringssystem.

4.1 Myndigheter

Boverket och Livsmedelsverket

Inkom (2024-02-27 resp. 2024-03-15)

Avstår från att yttra sig

Länsstyrelsen, enheten för miljöskydd

Inkom (2024-03-18)

Skyfall

- Det är positivt att kommunen har tagit fram en skyfallskartering. Kommunen kan med fördel förtydliga i sin vattentjänstplan vilket skyfallsscenario som har använts, inkl. vilken klimatfaktor.
- Länsstyrelsen anser att det är positivt att kommunen har identifierat anläggningar som riskerar att vara utsatta vid skyfall. I nästa steg har kommunen för avsikt att analysera påverkan och vilka anläggningar som behöver översvämningssäkras.
- När riskutsatta objekt och möjliga konsekvenser är identifierade kan kommunen med fördel inkludera en åtgärdsplan i vattentjänstplanen. I en åtgärdsplan ska det förtydligas vilka typåtgärder som planeras för att skydda de anläggningar som kan påverkas och inkluderar även en tidplan eller prioriteringslista när åtgärderna kommer att genomföras. Åtgärdsplanen ska även innefatta en långsiktig strategi för att säkerställa den allmänna VA-anläggningarnas funktion vid skyfall.

Vattenskyddsområden

- Länsstyrelsen ser positivt på att kommunens vattentjänstplan redovisar både enskild dricksvattentillgång och kommunal dricksvattendistribution.
- Länsstyrelsen noterar att Hammarby vattenskyddsområde med Hammarby grundvattentäkt, redovisas i vattentjänstplanen. Det saknas dock redovisning om att täkten är klassad med högsta regionala prioritet i *Regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län*.
- Länsstyrelsen ser positivt på att vattentjänstplanen redovisar att i händelse av driftstörningar eller vattenavstängningar, har kommunen *dricksvattentankar* som kan köras ut till invånarna.
- Länsstyrelsen ser även positivt på att vattentjänstplanen redovisar att reservvatten i händelse av att ordinarie dricksvattendistribution inte fungerar, finns att tillgå via Norrvattens reservvattentäkt Hammarby samt i Stockholm Vatten och Avfalls reservvattentäkter inom Stockholmsåsen.
- Länsstyrelsen noterar dock att kommunen inte tydligt redovisar en kommunal/mellankommunal nödvattenplan eller en reservvattenplan har tagits fram tillsammans med vattenproducenterna, i enlighet med åtgärd 8 och mål 1 i *Regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län*.

Översiktsplanering

- Det är positivt att kommunen anger i vattentjänstplanen att kommunen behöver beakta spill- och dagvattenhantering när nya områden planeras. Samt att kommunen vid förtätning behöver ta hänsyn till VA-infrastrukturens huvudstråk så att de placeras i stadsgator och i allmän platsmark för att säkra åtkomst till VA-anläggningarna.
- Det är av stor vikt att ställningstaganden i både översiktsplanen och vattentjänstplanen fortsatt beaktas i den fysiska planeringen.

Omvandlingsområden

- Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen vill förekomma eventuell tillsyn från Länsstyrelsen genom att analysera befintlig och framtida bebyggelse som idag har enskilt avlopp. För att bättra på underlaget ytterligare rekommenderar Länsstyrelsen att kommunen kopplar samman omvandlingsområdena som nämns i dokumentet med avrinningsområden och eventuella miljö kvalitetsnormer i recipienterna.

Ledningsnät

- Länsstyrelsen efterfrågar mer uppgifter om mängden tillskottsvatten som förekommer på spillvattennätet.

- Kommunen kan med fördel utveckla beskrivningen av förnyelse av ledningsnätet. Det som efterfrågas är då i vilken takt förnyelsen sker och hur den har sett ut efter att majoriteten av ledningsnätet byggdes mellan 1960-1990.
- Kommunen skriver att det utöver ledningsnätet finns ett antal dammar för fördröjning och rening av dagvatten: Länsstyrelsen efterfrågar en översikt över dammarna och dess lokalisering i relation till recipient och eventuella miljö kvalitetsnormer.

Kommunens kommentar:

Skyfall

I vattentjänstplanen har underlag från kommunens skyfallsplan använts. Analysen har gjorts utifrån ett så kallat 100-årsregn med klimatfaktor 1,25.

Avsikten är, som Länsstyrelsen skriver, att ta fram en åtgärdsplan. På vilken detaljnivå detta kommer att redovisas bestäms vid framtida revideringar av vattentjänstplanen. Vattentjänstplanen kompletteras med information om skyfallscenario och klimatfaktor.

Vattenskyddsområden

Vattentjänstplanen kompletteras med information om Hammarby grundvattentäkts prioritet i den regionala vattenförsörjningsplanen samt hur kommunen arbetar med nödvattenplanering.

Översiktsplanering

Kommunen instämmer med Länsstyrelsens synpunkter. **Synpunkterna föranleder inga förändringar i vattentjänstplanen.**

Omvandlingsområden

Recipienternas status är en av de parametrar som har bedömts vid analys av bebyggelseområdena även om detta inte redovisats i planen. Det pågår inte omvandling inom de utpekade områdena utan detta är endast områden utanför verksamhetsområde för VA där bebyggelsen är relativt tät. **Synpunkterna föranleder inga förändringar i vattentjänstplanen.**

Ledningsnät

Kommunen har valt att hålla informationen i vattentjänstplanen på en översiktlig nivå då den riktar sig till kommuninvånarna. Kommunen tar med sig Länsstyrelsens önskemål om fler detaljer kring tillskottsvatten, förnyelse och dagvattendammar till framtida revidering av vattentjänstplanen. **Synpunkterna föranleder inga förändringar i vattentjänstplanen.**

Trafikverket

Inkom (2024-03-18)

Samråd gällande vattentjänstplan, Upplands Väsby kommun

Trafikverket har erhållit rubricerat ärende på remiss från Upplands Väsby kommun. Trafikverket yttrar sig i det här ärendet i egenskap av ansvarig för den statliga infrastrukturen i kommunen. Trafikverkets verkar för att de transportpolitiska målen samt de övergripande miljö- och klimatmålen ska nås.

Trafikverkets synpunkter

Nedan presenteras Trafikverkets synpunkter under berörd rubrik ur Vattentjänstplanen.

Koppling till andra styrdokument

I vattentjänstplanen (s.5) framgår det att ett särskilt fokus på dagvattenhantering behövs vid områden kring Upplands Väsby station och E4, då risken för översvämning är stor på grund av Väsbyåns läge och en hög andel hårdgjorda ytor. Trafikverket instämmer i att detta är viktiga platser. Trafikverket har tagit fram en Regional klimat- och sårbarhetsanalys, i vilken ovan nämnda platser också är identifierade.

Verksamhetsområde för vatten och avlopp

Trafikverket kan konstatera en överlappning av Trafikverkets anläggningar och det kommunala verksamhetsområdet för vatten och spillvatten. Generellt är avvattningsystem för Trafikverkets

anläggningar endast dimensionerade för att hantera anläggningens dagvatten och kan inte hantera tillkommande vatten från kringliggande bebyggelse/exploatering.

Skyfallspåverkan

Under skyfallspåverkan framgår det att VA-huvudmannen ansvarar för att dagvattenledningarna kan leda bort kraftigare regn enligt svensk praxis vid nybyggnation. Trafikverket anser att det bör förtydligas vad som avses med kraftigare regn. Vidare framgår det att när nya områden byggs ska kommunen se till att marken är lämplig utifrån klimatrelaterade risker, till exempel översvämning till följd av skyfall. Trafikverket vill framföra att kommunen också ska förhålla sig till omgivande fastigheter och Trafikverkets anläggningar och att exploatering inte får försämra förutsättningar för dagvattenhantering för dessa.

Åtgärder för att minska skyfallspåverkan på allmänna VA-anläggningar

I vattentjänstplanen framgår att åtgärder som kan bli aktuella vid anläggningar i kommunen som behöver översvämningssäkras är till exempel invallningar och återströmningsskydd. Trafikverket önskar framföra att om kommunen planerar för invallningar behöver ett systemperspektiv på påverkan uppströms/nedströms utredas.

Kommunens kommentar:

Verksamhetsområde för vatten och avlopp

Kommunen har egna dagvattenanläggningar i området och avleder inte dagvatten via Trafikverkets anläggningar. **Synpunkterna föranleder inga förändringar i vattentjänstplanen.**

Skyfallspåverkan

Branschpraxis för dimensionering av dagvattenledningar framgår av Svenskt Vatten publikation P110. Upplands Väsby tillämpar detta vid nyanläggning. Planen kompletteras med information om detta.

Åtgärder för att minska skyfallspåverkan på allmänna VA-anläggningar

Kommunen instämmer med Trafikverkets synpunkter. **Synpunkterna föranleder inga förändringar i vattentjänstplanen.**

5.2 Sakägare och övriga privatpersoner

Sakägare 1

Inkom (2024-03-04)

Jag önskar att kommunen gör vattentj. planen till ett något mer konkret plan. Passa på att lägga in länkar till de planer etc ni redovisar i texten. Försök att vara mer konkreta med vad ni måste eller planerar att göra för att klara åtagandet som V-planen innebär. Då blir dokumentet användbart på ett mycket bra sätt. Det var så EU beslutet grundades på. Kommunens politiker får då ett dokument som ger dem bättre överblick vad som gäller. Jag tror även tjänstemännen i kommunen finner den något mer konkreta redovisningen som en utmärkt översikt över vad som ska arbetas med under den närmaste ca 4 årsperioden.

Jag är senior universitetslektor i Naturgeografi vid Stockholms universitet och har arbetat med vatten sedan slutet av 1960-talet med undervisning och forskning (grundvatten och dricksvattenresurser är huvudintresset). Har under 25 år (1990-2015) lett miljö- och hälsoskyddsutbildningen vid Stockholms universitet. Har bott i Upplands Väsby drygt 25 år.

Om ni vill ha ytterligare hjälp i detta ärende hjälper jag gärna till.

Kommunens kommentar:

Vi tackar för dina synpunkter. Vattentjänstplanen är tänkt som ett övergripande dokument som sammanfattar de största åtgärderna kommunen avser att göra de kommande 12 åren. Vattentjänstplanen kommer att revideras och aktualiseras var fjärde år och vi kommer att utveckla den efter hand. I det arbetet tar vi med oss dina synpunkter om att göra vattentjänstplanen mer konkret. **Synpunkterna föranleder inga förändringar i vattentjänstplanen.**

Sakägare 2

Inkom (2024-02-19)

SE till att vattnet flödar rör som fungerar, en del vattenrör är placerade för högt. Se till att plantera träd låt naturen sköta sig själv, sluta kapa buskar sly träd och annat som växer, de bidrar till att suga vatten. Ta bort discgolfbanan från Skogen det förstör undervegetationen. Bygg inte längs vatten drag våtmarker, sjöbotten. Låt bli naturen och mångfalden, vattenflöden som är naturliga, att inte ha stora områden med betong och asfalt. Ta bort plastgräs det hamnar i Mälaren vårt dricksvatten plocka bort skräp från gator skogarna överallt finns skräp, fimpas och annat äckligt.

Kommunens kommentar:

Vi tackar för dina synpunkter. Vattentjänstplanen omfattar vattenförsörjning och avloppshantering inom kommunen. Hänsyn till natur och miljö är kopplat till detta men vattentjänstplanen är övergripande och går inte in i detalj inom de frågeställningar dina synpunkter berör. **Synpunkterna föranleder inga förändringar i vattentjänstplanen.**

5.3 Kommuner och kommunala bolag**Käppala**

Inkom (2024-03-13)

Inga synpunkter.

Norrvatten

Inkom (2024-03-14)

2 Koppling till andra styrdokument (s 5)

Här bör även anges att Upplands Väsby kommun godkänt Riktlinjer för hållbar vattenförbrukning, enligt beslut i kommunstyrelsen 2019-12-16: KS/2019:433.

2.3 Regional vattenförsörjningsplan (s 6)

Vattenförsörjningsplanen har aktualitetsprövats 2023 och föreslagna åtgärder har uppdaterats. Det är inte helt tydligt hur denna vattentjänstplan förhåller sig till de åtgärder som kommuner och VA-huvudmän ansvarar för. Exempelvis så ska kommunerna ha en aktuell och fungerande nödvattenplan, informera om hur och varför privata och offentliga aktörer kan minska sin vattenförbrukning, ta fram långsiktiga förnyelseplaner för dricksvattenledningar och säkerställa att prioriterade vattenresurser omfattas av ett vattenskyddsområde.

3.3 Dricksvatten (s. 9)

Det saknas beskrivning av hur nödvattenförsörjning anordnas alternativt hänvisning till nödvattenplan.

I stycket används begreppet ”anläggning(ar)” och det kan behöva tydliggöras att begreppet ”anläggning” avser vattenverk och distributionssystem.

Följande mening kan behöva förtydligas ”Stockholm Vatten och avfall levererar också vatten vid mindre driftstörningar när kapaciteten i Norrvattens anläggning inte räcker till.” Ifall meningens ska kvarstå bör det antingen stå ”anläggningar” eller så bör det framgå att även Norrvattens reservvattentäkter kan nyttjas om ordinarie leveranskapacitet är begränsad.

Redovisning av Hammarby vattentäkt ej helt korrekt. Hammarby klarar gränsvärden för klorid med god marginal vilket framför allt förklaras av att gränsvärdet höjdes vid revidering av dricksvattenföreskrifterna, men kloridhalten ligger numera även under det tidigare gränsvärdet. Däremot överskrider riktvärdet för PFAS och uran (gränsvärde från och med 2026). Gränsvärden är satta för att undvika hälsorisker vid exponering under längre tid och nuvarande halter bedöms ur hälsosynpunkt inte utgöra något hinder för dricksvattenförsörjning i ett reservvattenläge under en kortare period. Hammarby vattentäkt bedöms alltså som fortsatt mycket värdefull som reservvattentäkt då den har en av de största uttagsmöjligheterna av Norrvattens reservvattentillgångar. Eventuellt kan befintligt grundvattenverk komma att kompletteras med infiltrationsanläggning för förstärkt grundvattenbildning vilket skulle öka både kapaciteten och förbättra kvalitén.

3.5 Dagvatten (s 9)

Dagvatten föroreningar kan även nå grundvattentäkten och orsaka problem med dricksvattenkvaliteten. Avleds dagvatten på stor andel av tillrinningsområdet till grundvattenmagasinet så kan det även orsaka

problem med minskad grundvattenbildning och minskad uttagsmöjlighet i grundvattentäkten Hammarby. Det pågår ett arbete för att ta fram vägledning till hållbar dagvattenhantering med hänsyn till grundvattenskyddet inom samverkan i Norra Stockholmsåsens Grundvattenråd.

5.1 VA-utbyggnad (s. 13)

Sista stycket. Här står: ”Det är bara hushållens behov som omfattas av lagen om allmänna vattentjänster.” Det bör justeras till: ”Det är bara tillhandahållande av vatten för normal hushållsanvändning som omfattas av lagen om allmänna vattentjänster.” Dvs. det bör även framgå att det är normal hushållsanvändning (och inte behov av bevattning/pooler) som lagen avser.

Kommunens kommentar:

2 Koppling till andra styrdokument (s 5)

I vattentjänstplanen beskrivs de övergripande styrdokument som påverkar VA-planeringen men där finns även styrdokument av mer detaljerad karaktär. Till dessa hör riktlinjer för hållbar vattenförbrukning. **Synpunkten föranleder inga förändringar i vattentjänstplanen.**

2.3 Regional vattenförsörjningsplan (s 6)

Vattentjänstplanen kompletteras med information om den regionala vattenförsörjningsplanen samt hur kommunen arbetar med nöd- och reservvattenplanering med mera.

3.3 Dricksvatten (s. 9)

Vattentjänstplanen kompletteras med information om nödvattenplanering. Text om Hammarby vattentäkt revideras enligt kommentar, så att korrekt info om denna ges. Justeringar i text för att förtydliga enligt kommentarer genomförs.

3.5 Dagvatten (s 9)

Kommunen instämmer med Norrvattens synpunkt. **Synpunkten föranleder inga förändringar i vattentjänstplanen.**

5.1 VA-utbyggnad (s. 13)

Texten i vattentjänstplanen justeras enligt förslag.

Sollentuna kommun

Avstår från att yttra sig.

Inkom (2024-03-08)

5.4 Övriga

Vaxmyra koloniträdgårdsförening

Inkom (2024-03-18)

Vi såg att Vaxmyra koloniträdgårdsförenings område inte är med i vattentjänstplanen.

Vår förening skulle önska att stärka vårt samarbete med Upplands-Väsby kommun gällande översvämningar på det området som Vaxmyra koloniträdgårdsförening arrenderar.

Vi förstår att områden med bostäder är prioriterade, men vi har bilden av att området är uppskattat av både föreningens medlemmar samt boende i närområdet som ofta promenerar genom området.

Därför tänker vi att det kan vara önskvärt att området tas med i vattentjänstplanen.

Kommunens kommentar:

Vi tackar för synpunkten. Kommunen diskuterar gärna översvämningsfrågan med föreningen men bedömer att detta ligger utanför vattentjänstplanen. **Synpunkterna föranleder inga förändringar i vattentjänstplanen.**

5. Förslag till förändringar av samrådsförslaget

I kommunens svar ovan framgår vilka revideringar av planen som synpunkterna föranlett. Synpunkterna har bidragit till förtydliganden i planen men har inte ändrat inriktning på, eller ställningstaganden i, planen.

6. Synpunkter som ej har tillgodosetts

I kommunens svar ovan framgår vilka revideringar av planen som synpunkterna föranlett. Då Länsstyrelsen och övriga myndigheter endast är samrådsparter för vattentjänstplanen har inte alla synpunkter tillgodosetts. Samtliga synpunkter har dock bemötts ovan och anledningen till att de inte tillgodosetts framgår där.

7. Underlagsmaterial

- Kopior av inkomna synpunkter under samrådet.

Materialet går att beställa från Kontoret för samhällsbyggnad.

Anna von Axelsson

Chef kontoret för samhällsbyggnad

Frank Renebo

Avdelningschef teknik